

La Humanitat

Any II : Núm. 237
Barcelona, dissabte, 13 d'agost de 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

DE L'AVORTAT MOVIMENT MONARQUIC

El poble exigeix justícia inexorable

Es creu que el nombre de processats passarà de 400.—Més «personatges» empresonats.—Aquesta tarda, a Madrid, s'ha celebrat l'acte d'homenatge a les forces que reprimiren el moviment facciós

Des de fa unes setmanes, arribaven a nosaltres, indicis reveladors d'una evident inquietud monàrquica i reaccionària. Persona que segueix de prop les anades i vingudes dels tristos personatges de la Dictadura a Barcelona, ens revelà l'existència de reunions sospitoses, més enllà de la frontera, on coincidien sovint vells polítics de la monarquia.

Repetides vegades, en les nostres columnes, en parlarem d'aquestes coincidències sospitoses, sense que mai les autoritats, aparentment, se'n preocupessin. Així, anunciarem les reunions de Tolosa, presidides pel general Martínez Anido, les de Font Romeu, on coincidiren un grup de polítics catalans de la Dictadura; la de París, convocada per en Yanguas, amb assistència de polítics madrilenys i bascongs, i darrerament la fracassada reunió de Biarritz, que no pogué tenir lloc per haver-se oposat el Govern francès, a què el Borbó fes de les seves tan prop de la frontera. Per cert, que per París es diu que aquesta prohibició del Govern francès li costà a l'ex-rei perdre la respectable quantitat que el Casino de Biarritz li oferia per tal que passés en el mateix una temporada. Parlarem també d'una darrera coincidència de personalitats a Evian-les-Bains, reunió que sospitàvem que tenia per objecte preparar quelcom. Els fets ens han donat la raó més aviat del que sospitàvem. Malgrat que el Borbó, ara, prudentment allunyat a Trzcoslóvia, digui ignorar tot el referent al moviment militar, pels indicis referits creiem que no n'és tan aliè com sembla.

També alguns diaris madrilenys, bons republicans, denunciaren fets que palesaren l'existència d'un complot. Tots aquests símptomes revelen d'una manera claríssima que els monàrquics no han estat parats aquests darrers temps i que una conspiració continua, intensa, persistent, es desenvolupa d'amagat de les autoritats del Govern de la República.

Es convicció nostra que malgrat l'ensenyament eloqüentíssim d'aquests dies els monàrquics i els reaccionaris de tota mena no deixaran de conspirar contra el règim. Els Yanguas, duc de Maura, Calvo Sotelo, Milà i Camps, i altres tristos personatges de la camarilla borbònica, amb el junet Martínez Anido, les activitats del qual tenim motiu per a dir que no decauen, instal·lats a pocs passos de la frontera seguiran conspirant i preparant noves perturbacions a la República. A Tolosa, Biarritz, Hendaya, Font Romeu i Perpinyà, seguiran registrant-se coincidències, els fruits de les quals són els fets que lamentem aquests dies. Mentre, seriosament, la nostra representació diplomàtica a París, no exigeixi del Govern francès que allunyi de la frontera aquests elements que tant de mal han fet a Espanya i que tant de mal es proposen fer-li, i mentre no impedeixi les activitats del Borbó, trist personatge que paga la benignitat de la República novella, amb l'insà propòsit de fer vessar sang innocent, subsistirà el perill.

Tenim motius per a afirmar que el moviment de Madrid i de Sevilla era esperat pels susdits elements més enllà de la frontera. Cal, doncs, que l'ensenyança sia aprofitada i que no sia presa per flaquesa una benignitat exagerada.

UNES "COPLES" DE LLUIS DE TAPIA

Ara, formalitat

Lluís de Tapia, a "La Libertad" de Madrid, publica les següents "coples":

"¡Todo acabó!... ¡Cesó la pesadilla!...
¡Y ahora, formalidad!
¡Formalidad en todos, y ¡al trabajo!
¡fuerza es no descansar!
¡Las Cortes, a seguir dictando leyes
de carácter social!...
¡El Gobierno, a la izquierda, y con
firmeza
legal, a castigar!...
¡El Cristo, al templo; la cristera, a
casa,
a cuidar de su hogar!...
¡Las niñas bicolor, a sus quehaceres!...
¡Toda urraca, a volar!...
¡Los pollitos del lazo, a hacerse dignos
de elogio a trabajar!
¡Las escuelas, abiertas; los casinos
se podían cerrar!...
¡Los alcaldes monárquicos, cesantes,
pero sin más tardar!...
¡Los jueces de abolengo riverista,
a casa, a descansar!
¡El antiguo cacique, a sus labores,
si son de pan llevar!
¡A su cuartel, a ser un buen soldado
el digno militar!...
¡El Buenos Aires, con la proa a Bata,
otra vez hacia el mar!...
¡Las con distinta carga con que ha
poco
tomó rumbo hacia allá!...
¡Y nada de lacitos, cintas, lises;
en fin, formalidad!...
¡A España le hacen falta serias gentes
(de solvencia moral)
que la hagan grande, sin olor a cera,
y sin sabor feudal!
¡Trabajo, buena fe, leyes humanas;
en fin, formalidad!"

bil madrileño que el día 10 en imponente y espontánea manifestación volvió a demostrar su entusiasmo republicano. El Gobierno le invita a unirse esta tarde a las representaciones legítimas de España en un homenaje que servirá para exaltar la conducta de quienes comprometieron abnegadamente su vida en defensa de las instituciones democráticas que la nación libre y soberanamente se ha dado. Ciudadanos de Madrid: Viva la República! — El presidente del Consejo, D. Manuel Azaña."

LA SIGNIFICACIO DELS ACTES D'AVUI

Esquerra Republicana de Catalunya ha organitzat, per a la nit d'avui, setze mitings simultanis, encaminats a fer oír, per tots els àmbits de la gran urbs, quina és la posició de la democràcia catalana davant dels fets reprimibles que s'han descabdellat aquests dies.

Tanmateix, els homes, representatius o no, que actuaran d'oradors en aquesta formidable mobilització civil del poble de Barcelona, sabran imprimir als seus parlaments una tònica viril d'afirmació indestructible, força més eficient quant a posar a rotlló l'enemic, que no pas el plany amargat ni l'esgarip protestatari.

Protestar? De què? De què els elements de la Monarquia hagin començat una atzagaïada? Doncs, què volieu que cometessin? Són ells capaços d'altra cosa? A la seva manera donen allò que poden donar. Esperar d'aquesta mena de gent reflexió, seny o prudència, equivaldria a no conèixer-los. I nosaltres, per dissort, tenim motius de conèixer-los massa.

Els mitings d'avui, doncs, seran d'adhesió a la Generalitat i d'afirmació catalanista i republicana. No val la pena de descendir al nivell de la genteta revoltada darrerament, discutint llurs postulats que no mereixen ni la discussió. Afirmit, per contra, el veritable esperit de la nova Catalunya, agrupada a l'entorn de la figura venerable del seu President i proclamant alhora la fermesa del republicanisme català, els oradors d'aquesta nit es situaran tant pel damunt de la monarquissalla, que aquesta, que ja és cendra sola a Catalunya, amb una petita bufada desapareixerà per sempre.

EMPRESONAMENT DEL VICE-ALMIRALL GARCIA DE LOS REYES MANIFESTACIONES DELS DETINGUTS A PRESONS MILITARS

Madrid, 13. — A dos quarts de dotze de la nit, acompanyat de dos agents de policia, ha arribat a presons militars el vice-almirall senyor Mateu Garcia de los Reyes, que exercí la cartera de Marina en època de la dictadura. En baixar del vehicle i adreçant-se al sots-oficial de guàrdia, el senyor Garcia de los Reyes ha preguntat: —Es aquest l'Hotel?

A continuació, afegí: —Aquesta nit tindreu un hoste més. Malgrat el to humorístic de l'ex-ministre aquest quedà tancat a la presó.

A les tres de la matinada, i aconduït per dos agents de policia, arribà a presons militars el general Frederic Berenguer, ex-capità general de Madrid i membre del Directori militar. Ocupa la cella núm. 4, on estigué detingut el tinent coronel Fernández Valdés, jutge militar a Barcelona durant la Dictadura. Ocupen la mateixa cella els generals Muslera i Ruiz del Portal.

Els generals Cavalcanti, Damas Berenguer i l'almirall Magaz ocupen una mateixa cella.

El general Cavalcanti manifestà a un periodista que li interessava fer constar d'una manera clara i categòrica que ell no havia intervingut en els successos d'aquests dies passats. Coneixia els maneigs, però no hi donà importància, puix entengué que era una cosa absurda i sempre cregué que els conspiradors no s'haurien atrevit a portar a terme els seus propòsits.

—A mi m'invitaren i insistiren en la invitació perquè prenguessi part en el moviment, però em vaig negar sempre a coadjuvar-hi. La nit dels successos em visità un dels complicats, i jo després, en oír els trets al carrer, vaig sortir per pura curiositat per assabentar-me del que passava. Després vaig llegir en un periòdic que jo havia recorregut els carrers de Madrid en un automòbil fent foc. Això seria absurd tan sols pensar-ho. És una follia.

Després preguntà el general Cavalcanti què es deia per fora i l'informador li mostrà un manifest de la C. N. T., dient-li:

—Com podeu veure demanen el cap de tots.

El general Cavalcanti, després de llegir el manifest, digué:

LA VISTA DE LA CAUSA TINDRA LLOC A DARRERS D'AQUEST MES O COMENÇAMENTS DE SETEMBRE

Madrid, 13. — Encara que no es pot calcular el nombre de processats que hauran de compareixer davant el Tribunal Suprem, per a respondre de la seva actuació en la sedició, es creu que passaran de cent.

Això pel que es refereix a Madrid. Quant a Sevilla el nombre d'encarçats passarà dels 300.

Probablement la vista de la causa se celebrarà a darrers d'aquest mes o a primers de setembre.

Avui hi ha la impressió que quedaran en llibertat tots els soldats que es van veure complicats en el complot abostat contra els quals no resultí més càrrecs que el d'haver-se limitat a obeir a llurs caps.

De moment romanen detinguts per a veure si poden aportar cal cada d'interès o si tenen que ésser requerits per a formular algun càrrec precís.

LES GRATIFICACIONS AL PERSONAL DE TELEGRAFS

Madrid, 13. — El sots-secretari de Comunicacions, senyor Galarza, va rebre els periodistes i els manifestà que havia començat a confeccionar la llista del personal del Cos del seu Departament que es distingiren per la serenitat i adhesió al règim, en produir-se la invasió pels sublevats del Palau de Comunicacions.

En la llista figuraran diversos oficials de Telegrafs, porters, repartidors, vigilants i altres empleats.

Manifestacions del Cap del Govern

HA ESTAT DICTADA LA LLIBERTAT DEL TINET CORONEL MANGADA

Madrid, 13. — El ministre de la Guerra, senyor Azaña, ha rebut la visita del vice-president del Congrés senyor Lara i dels senyors Guerra del Río, comandant Jiménez, Franchy Rocca, Valle i cap de l'escolta presidencial senyor Giménez Orcha.

Després d'aquestes visites el Cap del Govern ha rebut als periodistes tenint amb ells la següent conversa: —Quines impressions té vosté del dia d'avui? — han preguntat els informadors.

—Doncs, d'absoluta tranquil·litat — ha contestat—. No ha passat res i hi ha pau.

Un altre periodista li ha fet observar la fidelitat que havien guardat al règim totes les guarnicions d'Espanya a excepció de la de Sevilla, i el president del Consell ha contestat:

—La República és incommobilitat. Han de convencer-se els seus enemics que no solament la sublevació d'una guarnició, sinó la de totes, no n'hi per a derrocar-la. Podrien amb la seva força suprimir autoritats, però, el poble republicà se posaria en peu i sabria respondre als actes dels seus enemics. Quant major fos l'agressió major seria la reacció d'aquest poble.

Ha afegit el senyor Azaña que el jutge havia dictat, a petició de la defensa, la llibertat del tinent coronel Mangada.

Dient també que a les cinc de la tarda aniria a despatxar amb el president de la República i ha recomanat als periodistes que estiguessin allí per

què portaria a la signatura del Cap de l'Estat decrets de bastant interès referents al ram de Guerra.

Ha acabat dient que aniria amb els membres del Govern a la festa que es celebrarà en el Passeig de cotxes del Retiro.

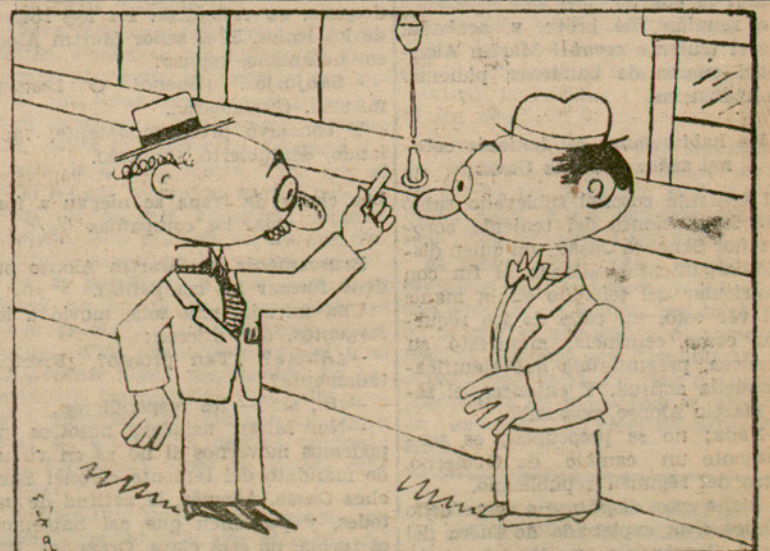
UN AALLOCUCIO PATRIOTICA AL POBLE DE MADRID

Madrid, 13. — El Govern ha fixat pels carrers de Madrid la següent allocució:

"Madrileños: El embate que contra la República tramaron sus enemigos fracasó en el momento de iniciar-se. Para frustrarlo bastaron la heroica conducta de modestos soldados y agentes de la autoridad que sin vacilaciones y dudas cumplieron las órdenes de sus jefes y el valiente comportamiento de otros funcionarios públicos, sostenidos con firmeza en sus puestos durante el peligro. Así, quienes idearon la audacia de apoderarse del ministerio de la Guerra y del Palacio de Comunicaciones encontraron estrellado su propósito ante la lealtad de tan fieles servidores del Estado, a los cuales no se puede pagar con el olvido.

Por eso, el Gobierno ha decidido galardonarlos con las condecoraciones y recompensas que al efecto se otorgarán y que serán entregadas por el Excmo. Sr. Presidente de la República en un acto que se verificará esta tarde a las seis en el pasaje de cotxes del Retiro.

Grande será la solemnidad en su aspecto oficial en virtud de la concurrencia del cap del Estado y de las Cortes Constituyentes del Gobierno, de las autoridades, pero necesita para engrandecerse del aliento popular. No faltará hoy, pues, la adhesión del pue-

LLORS D'ESTUEIG

—Jo, n'enviaria molts a Bata.

—Doncs jo, a l'estratosfera! —

(De "El Liberal".)

Ha estat alliberat el tinent coronel Mangada